

Spis treści

Wprowadzenie	XI
Wykaz skrótów	XIX
Literatura	XXV
Akty prawne	XXXIII
Orzecznictwo	XXXVII
Rozdział I. Geneza i źródła prawa przewozowego	1
§ 1. Prawo transportowe a prawo przewozowe	1
I. Istota transportu i przewozu	1
II. Rodzaje prawa transportowego	3
§ 2. Geneza i ewolucja prawa przewozowego	5
I. Uwagi wstępne	5
II. Rozwój prawa przewozowego	6
1. Prawo przewozowe w prawie rzymskim	6
2. Prawo przewozowe w prawie germańskim	10
3. Prawo przewozowe w prawie anglosaskim	15
4. Prawo przewozowe w Polsce	19
§ 3. Źródła prawa przewozowego	22
I. Pojęcie źródeł prawa	22
II. Kodeks cywilny i zakres jego zastosowania	23
III. Ustawa – Prawo przewozowe	28
1. Uwarunkowania uchwalenia ustawy	28
2. Zakres zastosowania ustawy	31
IV. Szczególne źródła prawa przewozowego	33
1. Prawo morskie	33
2. Prawo lotnicze	35
3. Prawo pocztowe	36
4. Prawo przesyłowe	38
5. Prawo transportu kolejowego, drogowego i żeglugi śródlądowej	39
V. Akty wykonawcze	41
VI. Konwencje międzynarodowe (akty prawa międzynarodowego)	49
1. Konwencje w różnych gałęziach transportu	49

2. Geneza konwencji CMR	51
3. Zakres zastosowania konwencji CMR	52
VII. Prawo umowne	58
1. Pojęcie i znaczenie <i>lex contractus</i>	58
2. Stosowanie <i>lex contractus</i>	60
3. Regulaminy w przewozie drogowym	64
4. Regulaminy w innych gałęziach transportu	71
Rozdział II. Umowa przewozu drogowego przesyłek towarowych	77
§ 1. Charakter prawny umowy przewozu	77
I. Cel i rozróżnienie umowy przewozu	77
II. Obowiązek kontraktowania	84
III. Konsensualny charakter umowy	86
IV. Forma zawarcia umowy a list przewozowy	88
§ 2. Elementy umowy przewozu przesyłki towarowej	95
I. Elementy przedmiotowo istotne	95
1. Przedmiot przewozu	95
A. Uwagi ogólne	95
B. Rzecz i towar a przesyłka	96
C. Klasyfikacja przesyłek	98
D. Cechy przesyłki towarowej	100
E. Przewóz rzeczy szczególnych	103
2. Trasa przewozu	108
3. Wynagrodzenie przewoźnika	110
II. Inne elementy umowy przewozu	118
§ 3. Strony umowy przewozu i ich status prawny	128
I. Przewoźnik	128
II. Przewoźnik faktyczny	137
III. Przewoźnik sukcesywny	143
IV. Kontrahent przewoźnika	151
Rozdział III. Zasady i przesłanki odpowiedzialności przewoźnika w drogowym przewozie przesyłek towarowych	157
§ 1. Ogólna charakterystyka zasad odpowiedzialności przewoźnika	157
I. Zbieg odpowiedzialności kontraktowej i deliktowej	157
II. Dobra chronione w przewozie przesyłek towarowych	162
§ 2. Zasady odpowiedzialności kontraktowej przewoźnika	165
I. Pojęcie i rodzaje zasad odpowiedzialności	165
1. Zasada winy	165
2. Zasada ryzyka	167
3. Inne zasady odpowiedzialności	168

II. Zasady odpowiedzialności przewoźnika w polskim prawie przewozowym	169
1. Odpowiedzialność przewoźnika na zasadzie ryzyka	169
2. Odpowiedzialność przewoźnika na innych zasadach	172
A. Odpowiedzialność z tytułu niewykonania polecenia	172
B. Odpowiedzialność z tytułu utraty dokumentów	175
C. Odpowiedzialność z tytułu awizacji	176
III. Zasady odpowiedzialności przewoźnika w konwencji CMR	178
1. Odpowiedzialność przewoźnika za szkody w substancji przesyłki i za opóźnienie	178
2. Odpowiedzialność przewoźnika z innych tytułów	183
§ 3. Przesłanki odpowiedzialności kontraktowej przewoźnika	187
I. Uwagi ogólne	187
II. Szkoda	189
1. Szkoda w prawie cywilnym	189
2. Szkody transportowe	198
A. Pojęcie szkody transportowej	198
B. Szkoda w substancji przesyłki	203
C. Szkoda z tytułu opóźnienia w przewozie	217
3. Szkody z innych tytułów	224
III. Związek przyczynowy	225
IV. Związek czasowy	228
Rozdział IV. Granice odpowiedzialności przewoźnika	231
§ 1. Przyczyny egzoneracyjne w prawie cywilnym	231
I. Pojęcie i znaczenie przyczyn egzoneracyjnych	231
II. Siła wyższa	232
III. Wina poszkodowanego	237
IV. Wina osoby trzeciej	241
§ 2. Przyczyny zwalniające w prawie przewozowym	242
I. Uwagi ogólne	242
II. Przyczyny ogólne a przyczyny uprzywilejowane	243
III. Charakter przyczyn uprzywilejowanych	246
§ 3. Przyczyny zwalniające ogólne	249
I. Uwagi ogólne	249
II. Przyczyny leżące po stronie nadawcy i odbiorcy	250
1. Zakres podmiotowy	250
2. Wina przewoźnika	253
3. Rodzaje okoliczności leżących po stronie osoby uprawnionej	256

II. Właściwości a wady własne towaru	260
1. Istota właściwości i wad towaru	260
2. Ubytki naturalne	264
3. Wpływ wad towaru na odpowiedzialność przewoźnika	267
4. Przewóz w zamkniętym środku transportowym i pojemniku transportowym	269
III. Siła wyższa a okoliczności, których przewoźnik nie mógł uniknąć	273
1. Uwagi ogólne	273
2. Stan pojazdu	276
3. Warunki atmosferyczne	279
4. Kradzież i rozbój	281
5. Inne okoliczności	290
6. Wnioski końcowe	293
§ 4. Przyczyny zwalniające uprzywilejowane	296
I. Uwagi ogólne	296
II. Przyczyny wspólne dla polskiego prawa przewozowego i konwencji CMR	297
1. Braki i nieprawidłowości w opakowaniu przesyłki	297
2. Naturalne właściwości rzeczy	301
3. Załadunek, rozmieszczenie i rozładunek przesyłki	304
4. Oznaczenie rzeczy szczególnych	310
II. Przyczyny dodatkowe w polskim prawie przewozowym	313
III. Przyczyny dodatkowe w konwencji CMR	316
1. Przewóz otwartymi pojazdami	316
2. Cechy i numery na sztukach przesyłki	317
3. Przewóz żywych zwierząt	317
§ 5. Ograniczenie zakresu odpowiedzialności przewoźnika	318
I. Instytucja przyczynienia – uwagi ogólne	318
II. Przyczynienie w prawie przewozowym	320
Rozdział V. Wysokość odszkodowania i zasady jego ustalenia	323
§ 1. Zasady naprawienia szkody w prawie przewozowym	323
I. Sposoby naprawienia szkody w substancji przesyłki	323
II. Pojęcie zwykłej wartości przesyłki	326
III. Zakres szkody	330
§ 2. Ustalenie odszkodowania za szkody w substancji przesyłki	333
I. Kryteria ustalenia odszkodowania za utratę lub ubytek	333
1. Zasady stosowania kryteriów	333
2. Rachunek sprzedawcy lub dostawcy	339

A. Zakres podmiotowy	339
B. Pojęcie rachunku	340
C. Problematyka podatku od towarów i usług oraz podatku akcyzowego	342
3. Obowiązujący cennik	348
4. Wartość rzeczy tego samego rodzaju i gatunku a cena giełdowa i rynkowa	351
A. Wzajemny stosunek pojęć	351
B. Czas i miejsce właściwe dla ustalenia wartości przesyłki	354
5. Rola rzeczoznawcy	358
II. Charakter prawny i znaczenie deklaracji wartości przesyłki ...	361
III. Przewóz pieniędzy i innych cennych rzeczy	368
IV. Ustalenie wysokości odszkodowania za uszkodzenie przesyłki	369
1. Zasady ustalenia odszkodowania	369
2. Granice wysokości odszkodowania	372
V. Zwrot przewoźnego i innych kosztów	373
VI. Przeliczenie wartości przesyłki wyrażonej w walucie obcej ...	377
VII. Ograniczenie wysokości odszkodowania w konwencji CMR ...	381
1. Limity kwotowe – uwagi ogólne	381
2. Obliczenie limitu kwotowego	384
3. Przeliczenie jednostki rozliczeniowej na walutę krajową ...	387
§ 3. Ustalenie odszkodowania za szkody inne niż w substancji przesyłki ...	390
I. Odszkodowanie za szkody związane z opóźnieniem	390
II. Odszkodowanie za inne szkody	396
§ 4. Wyłączenie ograniczenia wysokości odszkodowania	400
I. Uwagi ogólne	400
II. Przyczyny zależne od woli nadawcy	402
1. Deklaracja specjalnego interesu w dostawie	402
2. Kara umowna	406
III. Przyczyny leżące po stronie przewoźnika	407
1. Skutki winy kwalifikowanej przewoźnika	407
2. Wina umyślna i rażące niedbalstwo przewoźnika w prawie polskim	411
3. Zły zamiar i niedbalstwo przewoźnika w konwencji CMR ...	413
Zakończenie	419
Indeks rzeczowy	431